

Provincie Noord-Holland

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

INGEKOMEN 18 APR. 2018

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

mw C.M. van Hoof

BEL/OMB

Telefoonnummer +31235144623

hoofc@noord-holland.nl

1 | 3

Betreft: onderzoek luchtkwaliteit in kader van Omgevingsvisie

Verzenddatum

18 APR. 2018

Kenmerk

1067732/1067736

Geachte leden,

Uw kenmerk

Op basis van de Verkenningen fase van de Omgevingsvisie en de vragenlijst, die is uitgezet bij het Noord-Hollandse burgerpanel, is gebleken dat gezonde lucht een opgave is, waarvoor beleidsaandacht wordt gevraagd vanuit de op te stellen Omgevingsvisie. Ondertussen is in de Koers NH2050 van de Omgevingsvisie een ambitie opgenomen om in 2050 te voldoen aan de WHO (Wereldgezondheidsorganisatie) advieswaarden. Om nader te begrijpen hoe we er nu voorstaan en wat dan mogelijke handelingsperspectieven zijn voor de provincie is door het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) een nadere analyse van onze luchtkwaliteit gemaakt: "Emissiebronnen en mogelijke maatregelen". Zij kijken daarbij tot 2030, daarna wordt het te onzeker.

Korte samenvatting

We geven hierbij een korte analyse van de resultaten van het rapport. Zie voor meer achtergrondinformatie het rapport zelf, dat op 17 april 2018 op onze website, onder het onderdeel Omgevingsvisie, wordt gepubliceerd. Het rapport wordt tegelijk ook gepubliceerd op de website van het RIVM.

Samenvatting resultaten analyse luchtkwaliteit Noord-Holland, emissiebronnen en mogelijke maatregelen

De huidige luchtkwaliteit, maar ook een modelmatige projectie van de luchtkwaliteit in 2030, laat een grote diversiteit zien in de diverse deelregio's van Noord-Holland. In het zuidelijk deel van Noord-Holland leidt de luchtkwaliteit momenteel tot een verlies van de gemiddelde levensverwachting met ongeveer 13 maanden ten opzichte van de situatie waarbij de fijnstofconcentraties en de concentratie van NO₂ gelijk zouden zijn aan nul. In het noordelijke deel van Noord-Holland (waar al wordt voldaan aan de WHO-advieswaarde voor fijn stof) is het verlies aan levensverwachting 4 maanden minder (Maas et al. 2015).

In het algemeen zijn de concentraties van stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM_{2.5}) de afgelopen jaren gedaald, onder meer door strengere Europese emissie-eisen voor voertuigen en maatregelen in het kader van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Deze

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk nummer 34362354
Btw nummer NL.0010.03.124.B.08

trend zal zich de komende jaren naar verwachting voortzetten (Velders et al. 2017). In 2030 zal er naar verwachting vrijwel nergens in Noord-Holland sprake zijn van overschrijdingen van de Europese grenswaarden voor fijn stof en NO₂ (Rutledge-Jonker et al. 2017). Het voldoen aan de lagere advieswaarden van de WHO zal voor het zuidelijke deel van Noord-Holland een uitdaging vormen. Dit gaat om niet wettelijk bindende advieswaarden, maar het is wel de ambitie van de vastgestelde Koers NH2050 van de Omgevingsvisie van Noord-Holland om hier - uiterlijk in 2050 - aan te voldoen.

Noord-Hollandse bronnen dragen iets meer dan 40 procent bij aan de concentratie stikstofdioxide in de provincie. Dit betreft vooral het wegverkeer, van in 27% op het totaal in 2015 naar 18% in 2030. Door de verwachte groei van Schiphol en het extra wegverkeer dat dit aantrekt, zal de concentratie stikstofdioxide daar langzamer dalen dan in de rest van Nederland. Op basis van huidig beleid kunnen volgens de gemaakte analyse in 2030 nog overschrijdingen van de Europese normen optreden in deze regio. Dit vraagt dus lokaal/regionaal aandacht voor de emissies van mobiliteit (minder wegverkeer door goed OV/fietsen en schonere mobiliteit, zoals het stimuleren van elektrisch rijden via MRA-elektrisch en inzet op zero emissie in onze OV-concessieverlening voor het regionaal busvervoer), maar ook extra aandacht (intern)nationaal voor de luchtvaart.

Noord-Hollandse bronnen dragen minder dan 20 procent bij aan de fijnstofconcentratie in de provincie (gemiddeld ongeveer 1,4 µg/m³). Hiervan zorgen vooral verkeer en huishoudens (houtstook) voor de meeste uitstoot van PM_{2,5}. Behalve in de regio IJmond, daar is het aandeel afkomstig van de industriële sector groter dan dat van verkeer en huishoudens. Lokaal komen in 2030 - bij ongewijzigd beleid en maatregelen - nog fijnstofconcentraties boven de advieswaarde van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) voor, vooral door de aanwezigheid van zware industrie in de regio IJmond. Een beleids optie is om versneld aan te sturen op de inzet van schone brandstoffen en productieprocessen in de industrie.

Aangezien provinciale bronnen slechts (zeer) beperkt de luchtkwaliteit bepalen is voor het verbeteren van de Noord-Hollandse luchtkwaliteit ook aandacht nodig voor (inter)nationaal beleid gericht op vermindering van emissies vanuit internationale bronnen, zoals landbouwemissies in Duitsland, scheepvaart op de Noordzee en de al genoemde luchtvaart.

Vervolgacties op basis van de nadere analyses

Deze resultaten worden zowel betrokken bij de nadere - integrale - uitwerking van de (concept) Omgevingsvisie, die volgens planning nog voor de zomer aan PS wordt voorgelegd, als bij de afstemming met en inbreng in (inter)nationaal beleid. Er is voor 25 juni 2018 een technische briefing voor PS voorzien over luchtkwaliteit.

Voor luchtkwaliteit zijn op dit moment onder andere actueel de aanpassing van Europese NEC-richtlijn gericht op emissies door bedrijven, die wij in ons VTH-beleid inpassen; het aanpassen van het nog lopende Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) gericht op het versneld oplossen van knelpunten waar nog niet wordt voldaan aan Europese normen (In Noord-Holland speelt dit alleen in Amsterdam) en het opstellen van een nieuw Nationaal Actieprogramma

Luchtkwaliteit (NAL) voor eind van dit jaar, gericht op het verder verbeteren van de luchtkwaliteit. Wij werken op verzoek van de IPO Bestuurlijke adviescommissie VTH momenteel ook in interprovinciaal verband sterker samen om de provinciale positie in dit speelveld opnieuw helder te bepalen.

Deze nadere analyse van het RIVM laat zien dat de regionale verschillen in luchtkwaliteit groot zijn in de provincie. Om ook meer inzicht te krijgen in de lokale situatie en differentiatie gaan we in het kader van motie 110 met een aantal Noord-Hollandse gemeenten in samenwerking met RIVM en GGD inzetten op een fijnmaziger netwerk van luchtkwaliteit metingen. We verkennen samen op welke manier we dit het best kunnen vormgeven en welke nadere inzichten ons dat oplevert.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

R.M. Bergkamp

voorzitter

J.W. Remkes

1 bijlage

Rapport van RIVM "Luchtkwaliteit Noord-Holland - Emissiebronnen en mogelijke maatregelen"